

PROGRAM WZMOCNIENIA EFEKTYWNOŚCI SYSTEMU NADZORU PEDAGOGICZNEGO I OCENY JAKOŚCI PRACY SZKOŁY ETAP II

Projekt realizowany przez Ośrodek Rozwoju Edukacji w partnerstwie z Uniwersytetem Jagiellońskim w ramach III Priorytetu Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Działanie 3.1 współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego

Dariusz Targoński

Wizytator ds. ewaluacji, KO w Olsztynie

Podsumowanie wizyty studyjnej w Holandii w dn. 12-19.09.2010

W terminie od 12.09. do 19.09.2010r. brałem udział w wizycie studyjnej w Holandii, w Leiden razem z grupą wizytatorów ds. ewaluacji zewnętrznej, pełniących funkcję łączników wojewódzkich z autorami Projektu.

Wizyta stworzyła okazję do odwiedzenia Uniwersytetu w Leiden, a właściwie organizacji PLATO, kierowanej przez dr Jaapa van Lakervelda, ośrodka rozwoju i badań edukacyjnych, pracującego na rzecz Uniwersytetu. Głównymi obszarami, którymi zajmuje się PLATO są:

- monitoring i ewaluacja;
- doskonalenie zawodowe nauczycieli;
- rozwój podstawy programowej kształcenia zawodowego (w oparciu o kompetencje);
- produktywność wiedzy w organizacji (czyli jak spowodować by praca w organizacji była również nauką dla jej pracowników);
- młodzież zagrożona (monitorowanie i zapobieganie takim zjawiskom jak wagary, porzucenie szkoły oraz program bezpieczna szkoła).

Ośrodek wykonuje swoje zadania poprzez szkolenia, doradztwo, treningi, badania nad ewaluacjami. PLATO realizuje między innymi programy krajowe: monitorowanie edukacji wszystkich dzieci i młodzieży w Leiden (od przedszkola); monitorowanie wdrażania polityki bezpieczeństwa w wybranych szkołach (bezpieczeństwo w sensie fizycznym i społecznym); współdziałanie z organizacją śledzącą absencję w szkołach i ewaluacja szkolnych programów zapobiegania wagarom; wprowadzenie systemu opieki w kształceniu zawodowym drugiego stopnia, gdzie znaczący odsetek uczniów rezygnuje z jakiegokolwiek nauki; dynamika procesów nauczania. Wyzwania, które są obecnie istotne dla rozwoju holenderskiego systemu edukacji to: "doskonałość", zapobieganie "wypadaniu z systemu" uczniów szkół zawodowych (przed ich ukończeniem), włączanie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi do ogólnodostępnych szkół.

Kolejnym ważnym dla mnie doświadczeniem była wizyta w The Netherlands Inspectorate of Education w Utrechcie, gdzie mieliśmy przyjemność poznać dyrektora ds. międzynarodowych – Gonne van Amelsvoort, inspektora - Liesbeth Klaver i menagera programów międzynarodowych - Mineke Laman oraz Ewę van Leeuwen, Polkę pracującą w inspektoracie, jako analityk. Holenderski Inspektorat Edukacji w Utrechcie zatrudnia około 500 osób i choć formalnie podlega Ministerstwu Oświaty, to ma status instytucji niezależnej. Jego głównym zadaniem jest nadzorowanie i ocena jakości kształcenia oraz kontrola zgodności funkcjonowania szkół zgodnie z prawem.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

UNIWERSYTET
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

PROGRAM WZMOCNIENIA EFEKTYWNOŚCI SYSTEMU NADZORU PEDAGOGICZNEGO I OCENY JAKOŚCI PRACY SZKOŁY ETAP II

Projekt realizowany przez Ośrodek Rozwoju Edukacji w partnerstwie z Uniwersytetem Jagiellońskim w ramach III Priorytetu Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Działanie 3.1 współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego

Duże wrażenie wywarło na mnie spotkanie z dr Melanie Ehren, pracownikiem naukowym Uniwersytetu w Twente, która w oparciu o przeprowadzone badania przybliżyła nam pozytywne i negatywne skutki inspekcji w szkole. W wyniku 5 letnich badań pokazała jak szkoły działają po przeprowadzonej inspekcji, zauważając intencje nauczycieli w kierunku zmian, poprawę wyników uczniów oraz rozwój ich osiągnięć. Podejmują w tym zakresie liczne działania, np. dokonują zmiany programów nauczania lub podręczników, uzupełniają bazę oraz kładą nacisk na doskonalenie nauczycieli. Holenderski Inspektorat Edukacji od lat boryka się z problemem stworzenia uniwersalnych standardów dla wszystkich szkół funkcjonując w systemie, co ułatwiłyby ich porównywalność. Standaryzacja i jej wskaźniki mogą prowadzić do negatywnych skutków – pozorowanej pracy szkoły, której celem jest pozytywna ocena inspekcji. Takie zagrożenia występują również w naszych realiach prowadzenia ewaluacji zewnętrznej, w Polsce.

W kolejnych dniach pobytu w Holandii odwiedziliśmy publiczną szkołę średnią – jedną z Grupy Szkół Leonardo da Vinci, do których uczęszcza 3500 uczniów. Mieliśmy możliwość rozmowy z uczniami pochodzącymi z Polski, uczęszczającymi do szkoły średniej zawodowej. Odpowiadając na nasze pytania przybliżyli stosowane metody i formy pracy na lekcjach, sposób oceniania oraz zasady uczęszczania i kontynuowania nauki przez obcokrajowców. Następnie udaliśmy się do szkoły podstawowej Zijlwijk, gdzie dotarliśmy na rowerach (wszechobecnych w tym kraju). Bardzo ciekawa była dla nas informacja, że uczniowie podzieleni są na 3 poziomy:

1. dzieci, które potrzebują dodatkowej pomocy lub opieki,
2. dzieci o przeciętnych zdolnościach,
3. dzieci utalentowane,

a nauczyciel zobowiązany jest dostosować treści i metody pracy do każdego z tych poziomów. Zaskoczeniem była dla nas informacja, iż aby zostać nauczycielem w tej szkole należy przystąpić do konkursu, a w skład komisji konkursowej wchodzi dyrektor, przedstawiciele nauczycieli oraz rodziców.

Wyjazd spełnił moje oczekiwania, wzbogacił naszą wiedzę na temat ewaluacji, a także dostarczyła wielu niezapomnianych wrażeń. Chciałbym podkreślić w tym miejscu wspaniałą postawę gospodarzy – Jaapa van Lakervelda oraz Joosta de Zoew, którzy zbudowali ciepłą atmosferę, zadbali o nas również w aspekcie poznawczym organizując wycieczkę statkiem po kanałach Leiden, zwiedzanie miasta połączone z poznawaniem jego historii. Chciałbym serdecznie im za to podziękować.

